

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm

Tədrisin təşkili və təlim

texnologiyaları üzrə prorektor v.i.e:

 dos. Zaur Məmmədov

" " 2025-ci il

Fənn sillabusu:

İxtisas: 050701- Agronomluq

Fakültə: Aqrar və mühəndislik

Kafedra: "Aqrar elmləri"

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: **Aqrokimyanın əsasları** (Program Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin 11.07 2019-cu il tarixli F-436 sayılı əmri ilə qrif verilmişdir.)

Kodu: İPFS-B09

Tədris ili: II (2024/2025)

Semestr: III

Tədris yükü: Cəmi: 70 saat. Auditoriya saatı - 24 (14 saat mühazirə, 10 saat laborator məşğələ)

Tədris forması: Qiyyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 7 kredit

Auditoriya N: müh.314; lab.114.

Saat: I gün 1-ci saat müh.; II gün 2-ci saat lab.

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: Babayev Xalıqverdi Yusub oglu.aqr.e.ü.f.d., dos.

Məsləhət günləri və saatı: III gün saat 15⁰⁰.

E-mail ünvanı: babayev.xaliqverdi 58@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Fizuli küç.70,

III. Təsviyyə olunan dərslik, dərs vəsaitivə metodik vəsaitlər:

Əsas:

1. Aqrokimya. Ali nəktəblər üçün dərslik. V.M. Kleçkovski və A.V. Peterburqskinin redaktəsi ilə çıxmış ruscanın birinci nəşrindən tərcümə. Bakı: Maarif, 1966, 536 s.
2. Axundov F.H. Meliorasiya olunmuş torpaqlarda müxtəlif kənd təsərrüfatı bitkilərin əkinlərində gübrələr sisteminin tətbiqinin aqrokimyəvi əsaslarına dair tövsiyələr. Bakı, 1990.
3. Bayramov B. İ., Cəfərov Y.Ə. Torpaq, bitki və gübrələrin aqrokimyəvi analiz üsulları. Gəncə, 1982.
4. Əliyev T.Ə. Aqrokimyəvi tədqiqat üsulları (Dərs vəsaiti) Gəncə, 1993, 157 s.
5. Əliyev T.Ə. Aqrokimya. Gəncə: AKTA nəşriyyatı, 2004, 256 s.
6. Əliyev S., Əyyubov R., Əsdayev R. Bitki, torpaq və gübrələr. Bakı, 1981.
7. Hüseynov A. M., Hüseynov N.V. Torpaq kimyası. Bakı, Qanun nəşriyyatı, Dərslik, 2015, 584 s.
8. Hüseynov A.M. , Abdullayeva Z.H. Aqrokimyanın ekoloji problemləri və funksiyaları (Dərs vəsaiti) . Gəncə , 2017, 90s.
9. Şəfibəyov Ə.B. Torpaq və bitkilərin aqrokimyəvi analiz üsulları. Bakı, 1964, 204 s.
10. Агрохимия / / Б.А. Ягодин., П.Б. Симирнов., А. В. Петербуургский и др.; под редакц. Б.А. Ягодина.-2-е изд. Переработ.и доп.-М. : Агропромиздат, 1989-, 639с.
11. Минеев В.Г. // Агрохимия. М. : 2006 , 330с.
12. Минеев В.Г. // Практикум по агрохимии. М. : 2010.

Əlavə:

13. Минеев В.Г // Химизация земледелия и природная среда . – М. Агропромиздат, 1990.- 287с.
14. Jackson M/L | Soil chtmical analysis.-1958.
15. Schaffter F. Und Ulrich B .|| Humus und Humuswngund. Stuttgart, 1960
16. Thomas G .W. // Forms of aluminium in cation txchangers.Transast. of 7 th Intn/Congr.of Soil Scitnct. Vol.11.p/.64.1960.

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənlərin tədrisi vacib deyil.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənnlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Aqrokimyanın əsasları fənni- kənd təsərrüfatı bitkilərinin qidalanması prosesində bitki, torpaq, iqlim və gübrələr arasındaki qarşılıqlı əlaqədə olan dialektik sistemdir. Gübrələr mineral və üzvi maddələr olub, bitkinin qida elementlərindən ibarətdir. Torpaga gübrə verdikdə, orada qida elementləri çıxalır, bitkinin həyat prosesləri aktivləşir, torpağın xassələri dəyişir.Aqrokimyanın əsasları fənninin başlıca vəzifəsi- əkinçilikdə maddələrin dövriyyəsini öyrənmək,torpaq və bitkidə əmələ gələn kimyəvi proseslərə təsir tədbirlərini aşkar etməkdən ibarətdir ki, bunlar vasitəsilə bitkilərin məhsulunu yüksəltmək və ya onun tərkibini dəyişdirmək olar. Maddələrin bu dövriyyəsinə insanların müdaxiləsində əsas vasitə gübrələr hesab olunur.

Aqrokimyanın əsasları fənninin əsas məqsədi - gübrələri düzgün tərbiq etməklə kənd təsərrüfatı bitkilərinin məsuldarlığını və onun keyfiyyətini yüksəltməkdən ibarətdir. Əlverişli aqrotexnika tətbiq edildiyi şəraitdə NPK gübrələrinin təsireddi maddəsinin bir tonu kənd təsərrüfatı bitkilərinin tonlarla məhsulunu artırır. Müasir aqrokimyanın əsas məzmunu- torpaq münbitliyi, xassələri və bitkilərin qidalanmasının optimallaşdırılması nəzəriyyəsindən başlayaraq, aqrokimyəvi vasitələrdən səmərəli istifadə problemlərinin kompleks qiymətləndirilməsidir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılardır aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdır və mövzunun mətnini tam aça bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

- 91-100 bai- əla (A)
- 81-90 bal-çox yaxşı (B)
- 71-80 bal- yaxşı (C)
- 61-70 bal- kafi (D)
- 51-60 bal -qənaətbəxş (E)
- 51-baldan aşağı- qeyri-kafi (F)

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görüləcək.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə 14 saat, laborator məşğələ 10 saat Cəmi: 24 saat

N	Keçirilən mühazirə mövzuların məzmunu	Saat	Tarix
1	2	3	4
1	<p>Mövzu 1: Aqrokimyanın əsasları fənninin məqsədi, vəzifələri və tədqiqat metodları. Bitkilərin qidalanması, torpaq münbitliyi və gübrələmə haqqında təlimin inkişaf tarixi. Bitkinin kimyəvi tərkibi və qidalanması. Bitkilərin qidalanmasında makro və mikroelementlərin rolu.</p> <p>Plan:</p> <ul style="list-style-type: none">1.Aqrokimyanın əsasları fənninin məqsədi, vəifəsi və tədqiqat metodları.2.Bitkilərin qidalanması, torpaq münbitliyi və gübrələmə haqqında təlimin inkişaf tarixi3.Münbitliyin formalaşmasında torpağın mineral və üzvi hissəsinin əhəmiyyətli rolu.4. Münbitlik haqqında müasir təlimin inkişafı.Torpağın münbitlik modelinin qurulma prinsipləri.5.Bitkilərin qidalanması və aqrokimya elminin inkişafında Azərbaycan və xarici ölkə alımlarının xidmətləri6.Bitkinin kimyəvi tərkibi.7.Yaşıl bitkilerin havadan, kök vasitəsilə və kökdənkənar qidalanması.8. Bitkilərin qidalanmasında makro və mikroelementlərin rolu9.Bitkilərin qidalanmasında mikroelementlərin rolu. <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2,3, 4]</p>	2	
2	<p>Mövzu 2: Mineral gübrələr. Azotlu gübrələr. Fosforlu gübrələr. Kaliumlu gübrələr.</p> <p>Plan:</p> <ul style="list-style-type: none">1.Azotlu gübrələrin təsnifikasi.2. Azotlu gübrələrin effektivliyinin yüksəldilməsi yolları.3. Azotlu gübrələrin torpaqla qarşılıqlı təsiri.4. Tez və gec (tədricən təsir edən) azotlu gübrələr.5.Fosforlu gübrələrin təsnifikasi, tərkibi və torpaqla qarşılıqlı əlaqəsi.6. Suda həll olan fosforlu gübrələr.7. Suda həll olmayan (limon turşusunun ammonium duzunun qələvi məhlulunda, ya da limon turşusunda həll olan) fosforlu gübrələr.8. Çətin həll olan fosforlu gübrələr (suda və zəif turşularda həll olmayan) fosfor gübrələri.9. Fosforlu gübrələrin tətbiqi effektivliyinin yüksəltmək yolları.10.Kalium gübrələrinin təsnifikasi, tərkibi və torpaqla qarşılıqlı təsiri.	2	

	<p>11. Təbii suxur və duzlarından alınan qatı kalium gübrələri.</p> <p>12. Qatı kalium gübrələri ilə təbii duzların qarışdırılmasından ibarət olan kalium gübrələri.</p> <p>13. Kül- qiymətli kaliumlu gübrə kimi.</p> <p>14. Kalium gübrələrinin dozalarının optimallaşdırılması.</p> <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2, 3]</p>		
3	<p>Mövzu 3: Kompleks gübrələr. Kalsiumlu, Maqneziumlu və Kükürdlü gübrələr. Mikrogübərlər (mikroelement gübrələri).</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kompleks gübrələrin təsnifatı, tətbiqinin agronomik və iqtisadi effektliyi. 2. Mürəkkəb gübrələr, qarışq gübrələr. 3. Mürəkkəb - qarışq gübrələr 4. Maye kompleks gübrələr, 5. Kompleks gübrələrin tətbiqi üsulları və səmərəliliyi. 6. Kalsium, maqnezium və kükürdün torpaqda ümumi miqdarı və mənimsənilən formaları. Kalsium və maqnezium tərkibli əhəngli gübrələr. 7. Kükürd tərkibli gübrələrin müxtəlif bitkilərə təsiri və səmərəliliyi. 8. Mikrogübərlərin təsnifatı (dəmir, manqan, bor, sink, mis, molibden, kobalt, xlorlu və natriumlu gübrələr). 9. Dəmir, manqan, bor və sinkli mikro gübrələrin tətbiqi və səmərəliliyi 10. Mis, molibden, kobalt, xlorlu və natriumlu gübrələrin tətbiqi və səmərəliliyi <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1, 2, 3]</p>	2	
4	<p>Mövzu 4: Üzvi gübrələr. Peyin şirəsi və quş zılı (peyini). Kompostlar. Yaşıl (sideratlar) və bakterial gübrələr.</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Üzvi gübrələr və onların növləri. Peyin və torpaq münbitliyi. Peyinin saxlanması üsulları 2. Peyin şirəsi və quş zılı (peyini). 3. Torflu kompostların hazırlanması və tətbiqi. 4. Peyin-torpaq kompostu. 5. Torf-mineral-ammonium gübrələri (TMAK) hazırlanması və tətbiqi. 6. Yaşıl gübrələrin əhəmiyyəti. Sideratsiya tədbirləri. 7. Müstəqil və sıx (qarışq) siderat əkinlər. Yaşıl gübrənin üç əsas forması: tam yaşıl gübrə, çalınmış yaşıl gübrə, xora yaşıl gübrə. 8. Bakterial gübrələrin növləri. Nitragin, Azotobakterin, Fosforobakterin preaparatlarının hazırlanması və tətbiqi qaydaları. 9. AMB (Autoxton mikroflora "B") – kombinəedilmiş bakterial preparatların tərkibi, hazırlanması və gübrə kimi istifadəsi. <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1, 2, 6, 8].</p>	2	
5	<p>Mövzu 5: Turş torpaqların əhənglənməsi, şorlaşmış torpaqların gipslənməsi.</p> <p>Gübərlərin tətbiqi sisteminin elmi əsasları (gübrələmə sistemi).</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Əhəngli gübrələr. Torpağın turşuluğunun bitkilərə təsiri və əhəngin torpağın reaksiyasına münasibəti. 2. Torpağın əhənglənməyə ehtiyacının müəyyən edilməsi. 3. Şorlaşmış və şorakətləşmiş torpaqların təsnifatı. 4. Şorlaşmaya və şorakətləşməyə qarşı meliorativ tədbirlər 5. Gübrələmə sistemi haqqında ümumi anlayış. Gübrələrin tətbiqi sisteminin məqsədi və elmi əsasları. 6. Növbəli əkində əsas tarla bitkilərinin gübrələmə sisteminin elmi 	2	

	<p>prinsipləri</p> <p>7. Üzvi və mineral gübrələrin birlikdə tətbiqi. İqlim şəraiti və gübrələrin tətbiqi.</p> <p>8. Gübrələmə sistemində bitkiyə verilən gübrə dozalarının müəyyən edilməsi.</p> <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1, 2, 3]</p>		
6	<p>Mövzu 6: Kənd təsərrüfatı bitkilərin gübrələmə sistemi.</p> <p>Plan:</p> <p>1.Tarla bitkilərinin gübrələnməsi 2. Kökümeyvəli və köküyumlulu gübrələnməsi 3.Lifli və yağıverən bitkilərin gübrələnməsi 4.Tərəvəz və bostan bitkilərinin gübrələnməsi 5. Çəmən, biçənək və çoxillik otların gübrələnməsi 6.Tumlu və çeyirdəkli meyvə ağaclarının gübrələnməsi. 7.Subtropik və sitrus meyvə bitkilərinin gübrələnməsi. 8. Qərzəkli bitkilərinin gübrələnməsi. 9. Subtropik texniki bitkilərin gübrələnməsi</p> <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1, 2, 3]</p>	2	
7	<p>Mövzu 7: Aqrokimyada tarla və vegetasiya təcrübələri. Aqrokimyanın ekoloji problemləri və gübrələrin tətbiqinin iqtisadi səmərəliliyi</p> <p>Plan:</p> <p>1.Gübrələrlə tarla təcrübəsinin qoyulması sxemi, programı, planı və texnikası. 2.Aqrokimyəvi kartoqramların tərtib edilməsi və istifadəsi. 3.Məhsuldarlığın hesaba alınması (uçotu). 4.Təcrübə nəticələrinin aqronomik və riyazi üsullarla işlənməsi. 5.Gübrələrdən səmərəsiz istifadənin insan sağlamlığına təsiri.Gübrələrlə çirkəlmənin neqativ nəticələri. 6.Ekoloji təhlükəsiz məhsul istehsalı.Nitratlar və onların törəmələrinin insan orqanizminə təsirinin azaldılması yolları. 7.Gübrələrin təsirinin iqtisadi cəhətdən qiymətləndirilməsi.</p> <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1, 2, 3]</p>	2	
	Cəmi:	14	

Laboratoriya məşğəlesi

s\s	Məşğələlərin mövzuları	saat	tarix
1	<p>İş 1:Laboratoriya işlərinin təşkili və texnikası. Laboratoriyyada aqrokimyəvi tədqiqatlar haqqında məlumat. Gübrələrlə işlədikdə təhlükəsizlik texnikası.</p> <p>Bitkidə gübrələrin təsirini və məhsulun keyfiyyətini öyrənmək üçün bitki analizləri. Torpaqların aqrokimyəvi xüsusiyyətləri. Torpağın əhəngə və gipslənməyə tələbatının müəyyənləşdirilməsi. Əhəng və gips normalarının hesablanması. Azotlu,fosforlu,kaliumlu gübrələrin keyfiyyət analizi. Gübrələrin verilmə dozası.</p> <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2, 3,11,13,15]</p>	2	
2	<p>İş 2:Azərbaycanın əsas torpaq tiplərində mikrogübrələrin ümumi və mütəhərrik formalarının təyini üsulları. Mürəkkəb gübrələrdə azot, fosfor və kaliumun təyini.</p> <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2, 3,11,13,15]</p>	2	

3	İş 3: Üzvi gübrələr. Yerli gübrələrin analizi. Peyin, peyin şirəsi, kompost, quş zili və yaşıl gübrələrdə azotun, həmçinin fosfor və kaliumun təyini. Kompostlar. Torf komposları və yaşıl gübrələr. Yeni yerli gübrə ehtiyatlarının öyrənilməsi. Bakterial gübrələr. Bioloji preparatların hazırlanması. Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2, 3,11,13,]	2	
4.	İş 4: Aqrokimyəvi tədqiqat üsulları (tarla, vegetasiya və lizimetrik təcrübələr). Aqrokimyəvi tədqiqatda nişanlanmış atomlar üsulu. Mənbə: [Mühazirə materialları, 2, 4,6,8,15,17]	2	
5	İş 5: Aqrokimyəvi kartoqramların və tarla pasportlarının tərtibi. Mənbə: [Mühazirə materialları, 1,2, 3,11,13,15]	2	
	Cəmi:		10

XI. Fənn üzrə tələblər:

Bitkilərin qidalanması,tipləri,növləri(havadan-fotosintez və kökdən-mineral),bitkilərin qidalanmasında sinergizm və antaqonizm,qidalanmada kimyəvi elementlərin .Makroelementlərin (azot ,fosfor və.s)rolunu müəyyən edir.

XII.Təlimin nəticələri

FTN 1.Bitkilərin qidalanması,tipləri,nörləri (havadan-fotosintez və kökdən-mineral),bitkilərin qidalanmasında sinergm və anataqozim ,qidalanmada kimyəvi elementlərin əhəmiyyətini öyrənməli

FTN2.Gübrələrin optimallaşdırılması,iqtisadi və energetik səmərəliliyi hesablamağı bacarmalı

XIII. Fənn haqqında tələbələrin fikirləri

XIV: Kollekvium sualları:

- 1.Aqrokimyanın əsasları fənninin məqsədi, vəifəsi və tədqiqat metodları.
- 2.Bitkilərin qidalanması, torpaq münbitliyi və gübrələmə haqqında təlimin inkişaf tarixi
- 3.Azotlu gübrələrin təsnifikasi.
4. Fosforlu gübrələrin təsnifikasi, tərkibi və torpaqla qarşılıqlı əlaqəsi.
- 5.Kalium gübrələrinin təsnifikasi, tərkibi və torpaqla qarşılıqlı təsiri.
- 6.Kompleks gübrələrin təsnifikasi, tətbiqinin aqronomik və iqtisadi effektlliliyi.
- 7.Uzvi gübrələr və onların növləri. Peyin və torpaq münbitliyi.
- 8.Yaşıl gübrələrin əhəmiyyəti
- 9.Bakterial gübrələrin növləri. Nitragin, Azotobakterin və Fosforobakterin preaparatlarının hazırlanması və tətbiqi qaydaları.
- 10.Əhəngli gübrələr.Torpağın turşuluğunun bitkilərə təsiri və əhəngin torpağın reaksiyasına münasibəti.

XV.İmtahan sualları:

I blok

- 1.Aqrokimyanın əsasları fənninin məqsədi, vəifəsi və tədqiqat metodları.
- 2.Bitkilərin qidalanması, torpaq münbitliyi və gübrələmə haqqında təlimin inkişaf tarixi
- 3..Bitkilərin qidalanması və aqrokimya elminin inkişafında Azərbaycan və xarici ölkə alımlarının xidmətləri
4. Bitkilərin qidalanmasında makro və mikroelementlərin rolü.
- 5.Azotlu gübrələrin təsnifikasi.
6. Fosforlu gübrələrin təsnifikasi, tərkibi və torpaqla qarşılıqlı əlaqəsi.
- 7.Kalium gübrələrinin təsnifikasi, tərkibi və torpaqla qarşılıqlı təsiri.
- 8.Kompleks gübrələrin təsnifikasi, tətbiqinin aqronomik və iqtisadi effektlliliyi.

II blok

9. Mürəkkəb - qarşıq gübrələr
- 10.Maye kompleks gübrələr

11. Dəmir, manqan, bor və sinkli mikro gübrələrin tətbiqi və səmərəliliyi
12. Üzvi gübrələr və onların növləri. Peyin və torpaq münbitliyi. Peyinin saxlanması üsulları
13. Peyin şirəsi və quş zili (peyini).
14. Torflu kompostların hazırlanması və tətbiqi.
15. Peyin-torpaq kompostu.
16. Torf-mineral-ammonium gübrələri (TMAK) hazırlanması və tətbiqi.

III blok

17. Yaşıl gübrələrin əhəmiyyəti
18. Müstəqil və sıx (qarışq) siderat əkinlər. Yaşıl gübrənin üç əsas forması: tam, çalınmış, xora yaşıl gübrələr.
19. Bakterial gübrələrin növləri. Nitragin, Azotobakterin, Fosforobakterin preaparatlarının hazırlanması və tətbiqi qaydaları.
20. AMB (Autoxton mikroflora "B") – kombinəedilmiş bakterial preparatların tərkibi, hazırlanması və gübrə kimi istifadəsi.
21. Əhəngli gübrələr. Torpağın turşuluğunun bitkilərə təsiri və əhəngin torpağın reaksiyasına münasibəti.
22. Torpağın əhənglənməyə ehtiyacının müəyyən edilməsi.
23. Şorlaşmış və şorakətləşmiş torpaqların təsnifikasi.
24. Şorlaşmaya və şorakətləşməyə qarşı meliorativ tədbirlər

IV blok

25. Gübrələmə sistemi haqqında ümumi anlayış. Gübrələrin tətbiqi sisteminin məqsədi və elmi əsasları.
26. Növbəli əkində əsas tarla bitkilərinin gübrələmə sisteminin elmi prinsipləri.
27. Üzvi və mineral gübrələrin birlikdə tətbiqi. İqlim şəraiti və gübrələrin tətbiqi.
28. Gübrələmə sistemində bitkiyə verilən gübrə dozalarının müəyyən edilməsi.
29. Tarla bitkilərinin gübrələnməsi
30. Lifli və yağverən bitkilərin gübrələnməsi
31. Tərəvəz və bostan bitkilərinin gübrələnməsi
32. Tumlu və çeyirdəkli meyvə ağaclarının gübrələnməsi.

V blok

33. Subtropik və sitrus meyvə bitkilərinin gübrələnməsi.
34. Qərzəkli bitkilərinin gübrələnməsi.
35. Subtropik texniki bitkilərin gübrələnməsi
36. Gübrələrlə tarla təcrübəsinin qoyulması sxemi, programı, planı və texnikası.
37. Aqrokimyəvi kartoqramların tərtib edilməsi və istifadəsi.
38. Gübrələrdən səmərəsiz istifadənin insan sağlığının təsiri.
39. Ekoloji təhlükəsiz məhsul istehsalı. Nitratlar və onların törəmələrinin insan organizminə təsirinin azaldılması yolları.
40. Gübrələrin təsirinin iqtisadi cəhətdən qiymətləndirilməsi.

"Aqrokimyanın əsasları" fənninin sillabusu 050701-"Aqronomluq"; ixtisasının tədris planı və fənn programı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus «Aqrar elmləri» kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir (27 dekabr 2024-cü il, protokol № 04)

Fənn müəllimi:

 dos. X.Y. Babayev

Kafedra müdürü:

 dos. I.C. Kərimov

